

ליבם אותן, כמו ששנינו במשנה בריש הפרק. ואם כן, חליצה גרועה כזו לא מועילה לפטור את הצרות שלהן.

אבל אם חלץ לצרות של האחיות, כן פטר בכך את האחיות.

[אף על פי שגם אותן הוא לא היה יכול ליבם, שהן צרות ערוה, והאחיות פטורות ופטורות גם את צרותיהן מיבום, מכל מקום איסורן קל יותר מאשר האחיות עצמן, ולכן יכולות לפטור את האחיות, וכמו שיתבאר בסמוך].

וכיון שסובר שמואל שצריך חליצה טובה ולא גרועה, למה הוא אומר שבנפלו שלש אחיות לפני שני אחים, אחד חולץ לכולן! ?

הכיצד יתכן שהיבא דקימא חליצה דשמעון חליצה כשרה, שיש אפשרות שיחלוץ לה שמעון, שחליצתו כשירה — חליץ לה ראובן חליצה פסולה?!

מדוע חולץ ראובן לכולן, על אף שחליצתו בשניה חליצה גרועה היא, היות וכבר חלץ לאחותה, והיא אחות חלוצתו, ולא יחלוץ לה שמעון, שחליצתו טובה היא, שאין היא אסורה לו משום אחות חלוצתו! ?

ומשנינו: מאי אחד חולץ לכולן, נמו, דקאמר, מה שהתכוון שמואל כשאמר "אחד חולץ לכולם" — אאמצעית!

כלומר, אחד מהם חולץ לשלישית [וקוראים לה "אמצעית" משום שהיא אסורה על שני האחים שחלצו כבר לשתי אחיותיה]. כי סובר שמואל שחליצה פסולה אינה צריכה חליצה משניהם, וחולק על רב הסובר שצריכה חליצה מכל האחים.

ותמחה הגמרא: והא כולן קאמרי? הרי אמרנו ש"אחד חולץ לכולן" ולא רק לאחת! ?

ועונה הגמרא: כיון דרובה גביה — קרי ליה כולן.

כיון שאותו אחד שחולץ לה חולץ לרוב האחיות [שתיים מתוך שלוש], לכן אמר שמואל לכולן, אפילו שהכוונה רק לשלישית.

ואיבעית אימא, מתרצת הגמרא עוד תירוץ, על השאלה מדוע לשמואל אחד חולץ לכולן, הרי חליצתו גרועה לגבי אחיו שעדיין לא חלץ

כי קאמר שמואל שחליצה מעליא בעינן, מה שהוכחנו לעיל מחלץ לאחיות לא פטר צרות, ששמואל סובר שרק חליצה מעולה פוטרת -

הני מילי למיפטר צרתה. אבל מפטרא נפשה — פטרה!

היינו, רק לגבי לפטור את צרתה לא מועילה חליצה גרועה. אבל כאן הרי אחד חולץ לכל אחת מהנשים, ואין כאן צורך לפטור צרות.

גופא, אמר שמואל:

א. חליץ לאחיות — לא נפטרו צרות, משום שאין חליצת האחיות חליצה טובה, היות והן אסורות עליו באיסור של אחות חלוצתו.

אולם חליץ לצרות — נפטרו אחיות. ויתבאר להלן.